

Motion till riksdagen 2019/20:430

av **Solveig Zander (C)**

Jämlika löner mellan män och kvinnor genom nya metoder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en översyn av hur vi bäst kan uppnå jämlika löner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Lönekartläggning har funnits sedan lagstiftningen trädde i kraft 1994. Under dessa 25 år som den funnits har den tillsammans med tillsynsverksamheten ändrats vid flera tillfällen. Men om den har bidragit till att minska löneskillnader är ytterst tveksamt. För det är helt klart att osakliga löneskillnader fortfarande finns kvar mellan kvinnor och män.

Riksrevisionen visade i en övergripande granskning av dokumenterad lönekartläggning, som överlämnades till riksdagen i maj, hade haft liten eller ingen effekt på löneskillnader, det betyder, menar jag, att det behövs andra åtgärder för att komma till rätta med de osakliga löneskillnaderna.

Löneskillnaderna har minskat under 2000-talet och det visar bl.a. en minskning på 12 procent under 2016, enligt Medlingsinstitutet. Men mäter man skillnader hos olika arbetsgivare framkommer att löneskillnaden kan vara 6 procent. Enligt Riksrevisionen framgår att löneskillnader hos små arbetsgivare är mindre än hos stora. Men att säga att skillnaden beror på osaklighet är svårt. Färre anställda gör skillnaden mellan grupper svår att fastställa. I större grupper än 40 anställda är det förmodligen lättare att genomföra mellan grupper.

I granskningen från Riksrevisionen framgår också att man undersökt skillnader av olika jämställdhetsaspekter. Vad gäller lönen för företag med dokumentationskrav fanns ingen skillnad till företag med eller utan krav. Vad gäller rekrytering av chefstillsättningar av kvinnor var det effekten lite större hos dem med dokumentationskrav.

Arbetsmarknadens parter såg rent generellt att det var svårt att bedöma om det finns osakliga löneskillnader för likvärdiga arbeten. Organisationerna ansåg att arbetsgivare

med HR-avdelningar/funktioner hade större kunskap om lönekartläggningar. Dock kunde de inte bedöma i vilken grad den efterlevdes eller hur arbetsgivaren lever upp till lagens krav. Organisationerna ville dock att man skulle utöka tillsynen av arbetsgivare så att man levde upp till lagen om lönekartläggning.

Riksrevisionen rekommenderar regeringen att fullfölja uppdraget och därmed utveckla möjligheter till att undanröja löneskillnader mellan män och kvinnor. Vidare föreslår Riksrevisionen att lönekartläggning ska anpassas bättre till arbetsgivarens storlek och bättre ställas i relation till arbetsgivarens storlek och därmed till insats och tid. Det innebär att minska arbetsgivarens tid med administrativa insatser.

Med hänvisning till ovanstående finns skäl till att ompröva hur samhället ska undanröja löneskillnader mellan kvinnor och män. Det är viktigt för den enskilde då lönen påverkar pensionen, ersättningar från vårt socialförsäkringssystem, för möjligheten att som ensamstående klara försörjningen etc. Det behövs helt klart en översyn av hur man på bäst kan undanröja ojämlika löner.

Solveig Zander (C)